CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.21rji-260/26 Judecătoria Orhei, sediul Central

Judecător Iurie Movilă

D E C I Z I E
În numele Legii

09 iulie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența sa:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecătorii Viorica Severin, Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul condamnatului Costea Mihail declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 februarie 2026, prin care s-a declarat ca inadmisibilă plângerea condamnatului Costea Mihail împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 CEDO,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 05 decembrie 2025 în judecătoria Orhei, sediul Central a fost înregistrată plângerea condamnatului Costea Mihail împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, solicitând constatarea condițiilor de detenție inumane, prin care s-a solicitat constatarea faptului deținerii condamnatului în condiții inumane în Penitenciarul nr. 18 Brănești, cu reducerea pedepsei.

În motivarea plângerii a indicat că se deține în Penitenciarul nr.18 Brănești, care este într-o stare deplorabilă, celulele supraaglomerate, sunt prezente insecte și rozătoare, iluminare slabă, condiții sanitare precare.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 decembrie 2025, s-a comunicat condamnatului despre neajunsurile admise la înaintarea plângerii referitoare la condițiile de detenție, i s-a acordat un termen de 30 zile de la primirea încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor și anume: să indice perioada și locul de detenției pentru care solicită reducerea termenului pedepsei; să descrie detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate; să anexeze probe relevante în susținerea plângerii înaintate (răspunsurile administrației instituției penitenciare la plângerile adresate cu privire la condițiile de detenție, după caz explicațiile altor condamnați sau preveniți).

Copia încheierii judecătorești din 05 decembrie 2025 a fost recepționată de condamnatul Costea Mihail la 11.12.2025, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței (f.d.9).

La data de 28.01.2026, de la condamnatul Costea Mihail a parvenit cerere suplimentară prin care s-a indicat informația solicitată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 februarie 2026, s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Costea Mihail împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a explicat condamnatului Costea Mihail că plângerea sa a fost declarată inadmisibilă deoarece nu a înlăturat neajunsurile constatate prin încheiere judecătorească, ceea ce nu exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu același obiect, dacă înlătură toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 februarie 2026, a declarat recurs condamnatul Costea Mihail, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii cu admiterea plângerii. În motivarea solicitărilor din recurs condamnatul a reiterat argumentele și temeiurile de fapt și de drept invocate în plângerea privind condițiile de detenție.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice pârților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului, fără participarea părților, şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la

data examinării recursului, declarat de către condamnatul Costea Mihail, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Nord consideră necesar de a admite recursul condamnatului Costea Mihail, va dispune casarea în ordinea art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, a încheierii atacate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în același complet de judecată, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În temeiul prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, în corespundere cu care, judecând recursul, instanța de recurs admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reține următoarele circumstanțe, după cum urmează:

În conformitate cu art. 473^2 alin. (2), (2^1) (2^2) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada şi locul detenției, precum şi descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. **(2^1)** În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin.(2), judecătorul de instrucție stabilește condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor. **(2^2)** Dacă condamnatul îndeplinește în termen toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție, plângerea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă.

Analizând actele cauzei, prin prisma prevederilor normei citate supra, Colegiul reține în calitate de temei pentru casarea hotărârii judiciare faptul, că soluția de respingere a plângerii ca fiind inadmisibilă nu corespunde materialelor cauzei, relevându-se examinarea cauzei în lipsa unei aprecieri obiective a

aspectelor de fapt și de drept, în lipsa unei analize complete, în ansamblu și sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia actului judecătoresc contestat.

La caz, Colegiul reține că la data de 05 decembrie 2025 condamnatul Costea Mihail a depus în instanța de judecată plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție garantate de art. 3 CEDO.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 05 decembrie 2025 s-a comunicat condamnatului Costea Mihail despre neajunsurile admise la înaintarea plângerii referitoare la condițiile de detenție, s-a acordat un termen de 30 zile de la primirea încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor și anume: **1)** să indice perioada și locul de detenției pentru care solicită reducerea termenului pedepse; **2)** să descrie detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate; **3)** să anexeze probe relevante în susținerea plângerii înaintate (răspunsurile administrației instituției penitenciare la plângerile adresate cu privire la condițiile de detenție, după caz explicațiile altor condamnați sau preveniți).

Încheierea judecătorului de instrucție a fost recepționată de către condamnatul Costea Mihail la data de 11 decembrie 2025, fără a fi expediată în adresa instanței un oarecare răspuns, prin care s-ar fi încercat lichidarea neajunsurilor invocate de către judecătorul de instrucție.

Din care considerent, prin încheierea judecătorului de instrucție din 02 februarie 2026 s-a respins plângerea ca fiind inadmisibilă, din motiv că condamnatul Costea Mihail nu a lichidat neajunsurile invocate prin încheierea anterioară.

La caz, Colegiul reține caracterul pripit al soluției judiciare de respingere ca inadmisibilă a plângerii condamnatului Costea Mihail, pe motivul neconformării condamnatului cerințelor. Or, din materialele supuse examinării se constată întrunirea condițiilor de formă și conținut a plângerii împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

Colegiul constată, că prin plângerea depusă de către condamnatul Costea Mihail din 05 decembrie 2025, au fost descrise condițiile în care s-a deținut condamnatul cât și locul de detenție, adică Penitenciarului nr. 18 Brănești.

În acest context, Colegiul penal precizează că în conformitate cu prevederile art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Această regulă se desprinde din dispoziția art. 473^3 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit căreia, pentru examinarea plângerii, reprezentantul

administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 30 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.

Respectiv, lecturând materialele cauzei puse la dispoziția instanței de recurs, Colegiul atestă, ne întreprinderea de către instanța de fond la judecarea cererii, a măsurilor vizate supra, în consecință condamnatului Costea Mihail îngrădindu-i-se accesul la justiție, motiv pentru care se impune casarea încheierii contestate, cu remiterea cazului la rejudecare în fond pentru verificarea obiectivă atât a argumentelor cererii înaintate de condamnat, cât și contraargumentelor reprezentantului instituției penitenciare, ceea ce nu poate fi efectuat la examinarea recursului, fiind necesară participarea efectivă a părților cu verificarea aspectelor faptice.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul condamnatului Costea Mihail declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 februarie 2026, prin care s-a declarat ca inadmisibilă plângerea condamnatului Costea Mihail împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 CEDO, se admite, cu casarea respectivei încheieri, și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**